

Poznań, dnia 28.05.2020 r.

KOMITET NAUK PEDAGOGICZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
Zespół Pedagogiki Specjalnej KNP PAN

Szanowny Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

Komitety Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i jego Zespół Pedagogiki Specjalnej, skupiający w swoim gronie czołowych reprezentantów środowiska pedagogów specjalnych związanych ze światem nauki i praktyki pedagogicznej wyrażają swoje głębokie zaniepokojenie obecną sytuacją, która ma miejsce w obszarze kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zamknięcie placówek oświatowych, które miało miejsce dnia 16 marca 2020 r. i wynikało z pandemii COVID-19, wymusiło równocześnie potrzebę edukacji zdalnej. Jednak w stosunku do dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym szczególnie dzieci z różnego typu niepełnosprawnościami, edukacja zdalna (poza możliwym wykluczeniem cyfrowym znacznej grupy dzieci) wiąże się wieloma innymi, dodatkowymi problemami. Wśród takich problemów znajduje się poważne ograniczenie możliwości korzystania z zajęć rewalidacyjnych, terapeutycznych, zajęć rehabilitacji psychopedagogicznej, których rola we wspieraniu rozwoju uczniów z niepełnosprawnościami jest nieoceniona. W istotnym stopniu bowiem determinują one edukację oraz kreują przyszłe wartościowe i autonomiczne życie każdego ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Postulujemy wobec powyższego, aby Ministerstwo Edukacji Narodowej wydało zarządzenie o potrzebie modyfikacji zapisów IPET-ów adekwatnie do obecnych warunków nauczania i z uwzględnieniem propozycji systematycznego oraz bieżącego aktualizowania stanu ich realizacji zależnie od osiągnięć i możliwości psychofizycznych dziecka, a także z równoczesnym zapisem o oparciu realizacji IPET o zasoby rodziny i rolę rodziny w realizacji ujętych w nich założeń. Takie rozwiązanie pozwoli na stałą regulację treści IPET-ów i ich dostosowanie do rzeczywistych warunków edukacji dziecka z niepełnosprawnością. Modyfikacja IPET-ów powinna uwzględniać m.in. diagnozę potrzeb, możliwości dzieci w zakresie korzystania z TIK, narzędzi edukacji zdalnej i technologii wspomagających, określać priorytetowe dla dziecka obszary wsparcia w sytuacji zdalnej realizacji działań edukacyjnych oraz wskazywać bariery w korzystaniu ze zdalnej (zarówno na poziomie kompetencyjnym jak i technicznym) oraz identyfikować czynniki wsparcia w tym zakresie.

Postulujemy, aby w zarządzeniu znalazł się również zapis dotyczący stworzenia, na wniosek rodziców/opiekunów uczniów z niepełnosprawnościami, możliwości dodatkowego

**ZESPÓŁ PEDAGOGIKI SPECJALNEJ
PRZY KOMITECIE NAUK PEDAGOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

wydłużenia etapu edukacyjnego na kolejny rok szkolny, szczególnie wobec uczniów z poważnymi złożonymi niepełnosprawnościami, niepełnosprawnościami sprzężonymi, uczniów z niepełnosprawnością o niskim poziomie funkcjonowania, a także uczniów, którzy ze względu na naturę biopsychospołecznej dla nadrobienia braków edukacyjnych wygenerowanych przez konsekwencje pandemii COVID-19 wymagają dłuższego czasu na wykonanie zadań edukacyjnych wskazanych w IPET-ach lub podstawach programowych. Uważamy, że obecna sytuacja podkreśla wagę indywidualizacji nauczania i dostępności personelu tak, aby można było go przełożyć na zajęcia w szkole z zachowaniem rygoru sanitarnego. Dostrzegamy ponadto konieczność inwestowania w technologie informatyczne: kształcenie nauczycieli w tym kierunku, wdrażanie uczniów do pracy z wykorzystaniem TIK, zakup sprzętów, zatrudnianie dobrych informatyków. Kolejną ważną sprawą jest podnoszenie umiejętności budowania współpracy z rodzicami i znajomość środowiska domowego uczniów.

Uwzględnienie przedstawionych wyżej postulatów będzie wymiernym działaniem na rzecz poszanowania praw osób/uczniów z niepełnosprawnościami obecnych w aktach prawa międzynarodowego, przede wszystkim w Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (2006, 2012), aktach prawa krajowego, zasadniczo w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wyrazem humanistycznego podejścia do specyfiki potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnościami oraz zrozumienia dla możliwości istnienia zróżnicowanych dróg realizacji celów edukacji przez uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Z doniesień współpracujących z nami przedstawicieli organizacji pozarządowych, ruchów i inicjatyw społecznych działających na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami wiemy, że mają podobne stanowisko, co stanowi dowód na to, że postulowane działania są potrzebne, a ich uwzględnienie będzie odpowiedzią na oczekiwania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich środowiska rodzinnego.

Przekazujemy niniejsze pismo z nadzieją, że nasze postulaty uzyskają poparcie oraz akceptację ze strony Pana Ministra i władz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Zespołu Pedagogiki Specjalnej KNP PAN

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska

Przewodnicząca
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska